

BELLPUIIG

ARTÀ

13 SETEMBRE 1986

Nº 36

-V EPOCA - ANY XXVII-

REVISTA QUINZENAL

Fira - 86

Foto. G. Bisquerra

sumari:

- * ARTÀ I ELS ARTANENCS
- * DE LA COLÒNIA
- * RACÓ D'ART
- * CRÒNICA DE FESTES
- * CARTA AL DIRECTOR
- * NOTICIARI, XERRIM-XERRAM
- * ESPORTS, ALTRES COL.LABORACIONS

El segon diumenge de setembre: SA FIRA

Des de 1952 Artà ha tengut i té, una vegada més, la oportunitat d'anar a fira.

L'ambient comercial i a la vegada festiu, es farà a la Plaça Nova, Carrer de Ciutat i voltants, convertint-los amb una tumultuosa calçada de bullanga i aldarull popular.

Enguany, més que mai, la fira d'Artà serà una jornada de festa major.

Idò, demà diumenge, a fira s'ha dit !!!

REVISTA QUINZENAL
Nº 36 V EPOCA 13 SET. 1986

DIRECTOR: Rafel Umbert
CONSELL DE REDACCIÓ:

C. Obrador G. Bisquerra
S. Massanet J.L. Martín
Taller de Comunicacions

COL·LABORADORS:

C. Obrador G. Bisquerra
P. Ginard A. Genovart
J. Solivellas R. Umbert

ADMINISTRACIÓ:

G. Bisquerra A. Esteva
M. Estelrich T. Esteva

REDACCIÓ
I ADMINISTRACIÓ:

C. Rafel Blanes, 10, 1ª. ARTA.

Dipòsit legal: P.M. 57-1969.

IMPRIMEIX:

Gràfiques Llevant
Carrer Ciutat, 55. ARTA.

TOMBOLA PARROQUIAL

Una vegada més, com cada any, podem dir que la Tómbola ha constituït un verdader èxit de públic i de col·laboració. Enguany la sala de jocs que es posà en funcionament donà més atractiu, sobretot al jovent.

Els beneficis obtinguts en la Tómbola d'enguany pugen a la quantitat de 343.494 Rs.

Hem d'agrair de forma especial l'ajuda de les "bones persones" que s'han passat l'hivern i part de l'estiu tallant i cosint. Sense elles la tómbola no seria possible. I recordam també tantes persones que han donat objectes o que s'han passat les hores de festa dins la tómbola atenguent la gent.

A tots, moltes gràcies!

CURSET PRE-MATRIMONIAL

Un avís important per tots els nuvis que pensin casar-se durant aquest curs: convé que s'apuntin a participar en algun d'aquests tres cursos pre-matrimonials que tindran lloc a la nostra comarca.

Les dates són les següents:

Del 6 al 10 d'octubre 1986.

Del 17 al 21 nov. 1986.

Del 9 al 13 de març 1987.

Editorial

QUAN L'ESTIU S'ACABA...

Quan l'estiu s'acaba per a tots aquells que han pogut fruit d'una temporada de vacances sol ésser normal un sentiment d'enyorança; enyorança d'un temps que ha estat segurament de descans, de relaxament, de manca de stres i de tensions que ja s'ha acabat. El cos i l'esperit han afluijat davant la bogeria de les diàries tasques i s'han anat atapint de noves energies tan necessàries per encarar el proper curs amb eficàcia.

L'estiu dels nostres infants i adolescents va unit al temps lliure, a l'esplai i sobretot a l'esport de la natació. El sol i el mar són per a ells tan necessaris com el pa i l'aigua. I quan sol i mar s'uneixen a la convivència amb els amics i monitors en les acampades donant marge al desenvolupament d'altres activitats que no es poden realitzar durant el curs, l'experiència resulta del tot interessant i positiva. La imaginació de l'infant el porta a un altre temps, ja sigui al món de les rondalles o als rius exòtics atravesats amb rudimentaries bales. L'haver de reenganxar amb els estudis o els examens de setembre suposa un esforç, per a tornar a encaixonar l'esperit aficant-se dins un món monòton i avorrit. Si qualche moment, durant l'estiu, han sospirat l'escola no ha estat per veure's reclosos dins les poc enyorades quatre parets, ni tan sols per tornar a veure les cares dels professors, sinó per a trobar-se amb els amics i montar-se "el rollo" plegats.

Dins el cor de l'estiu com a culminació i fita important hi ha les festes de Sant Salvador. I tots, tots, deixant l'apartament de La Torre o el xaletet o la caseta de Cala Rajada i Sa Colonia, o desmontant la tenda plantada a les platges de Sa Duaia o altres indrets de les nostres costes, tornen al poble, a la vila, a fer festa. Cinc dies de festa, cinc dies d'estar amb la família dinant plegats, cinc dies per anar a fer una volta per les exposicions, per la tómbola, per la verbena... Dies de trobar-se amb els amics comentant els esdeveniments de l'estiu i calibrar el grau de morenor de la pell per part de les dones. Dies de fer una pujadeta al Santuari a veure la Mare, encendrer-li uns ciriets i fer-li un pregària.

Després torna ésser com abans. Tothom li acopa. Al poble just queden els qui no poden anar-se'n o els qui prefereixen quedar tranquils en la pau de casa que suportar el trafec de la platja inundada de gent. De Sant Salvador a Sant Roc es un temps sagrat: es fan les vacances.

L'estiu per els qui el poden fruit és hermós, és encisador. Però també n'hi ha molts al nostre poble que treballen pels qui descansen, que suen pels qui es refresquen. I no són pocs. Per a ells l'estiu és un mal glop que cal passar com més aviat millor.

L'estiu és també el permanent perill -provocat?- de què s'encenguin les garrigues i els pinars. El foc cada any, molt o poc, ens visita. Enguany li ha tocat, com altres vegades, a Sa Vinyassa i a Son Puça. I els nostres ulls s'hauran d'acostumar a aquestes clapes negres de mort i desolació enmig de les nostres ja pelades muntanyes. Els nostres cors altra volta es posaran trists i es demanaran: qui? per què? fins quan?

Però, la cloenda de l'estiu és la fira. Aquí ja tothom s'arplega definitivament. Es tracta d'anar a fira i comprar el que se necessita o el que no se necessita. S'ha de firar, perquè anar a fira i no comprar... Allà ens tornam a veure, allà comentam l'estiu. A partir d'ara tot torna emprendre altra volta el seu rodatge.

L'estiu ha acabat. Mos ha deixat tot el seu regust d'aigua, de sal, de sol, d'arena, de lectures gratuïtes, de festa, de descans... o de suor i treball. Podem acabar parodiant una celebre frase: L'estiu ha mort. Visca l'estiu! Perquè ¿qui no pensa, qui no fa plans ja per l'estiu qui ve?

NOTICIARI

NOU ESTABLIMENT

El passat dia 2 d'agost, obrí les portes al públic una nova perruqueria d'homes a Artà.

S'anomena "José Luis" i està ubicada al carrer de Costa i Llobera 44. El nou barber nom José Luis Carrillo Sanblás, jove afincat a Artà i que sembla vol ésser gendre d'En Pepe Mislata.

CENTENARIA

El dia 24 d'agost complir 102 anys madò Biatriu Gelabert, a)Jaumina. Ella avui és la persona de més edat dins Artà, després de la mort de Madò Pereta. Feim vots perquè Déu li doni salut per molts d'anys.

UN NOU METGE

Per succeir al metge Corrales, jubilat recentment, ha estat destinat a Artà un metge nou per atendre els malalts.

El seu nom és Gilberto Fuster Van Bendegem. Nascut a Barcelona, te 26 anys, és fadrí i viu al carrer de Pedra Plana, 17. Ve de Ciutat on hi feia feina interinament, i pensa estar entre noltros 9 o 10 mesos, fins que la plaça sia ocupada per un metge amb caràcter definitiu.

Bellpuig li desitja una bona estància entre noltros.

DONANTS DE SANG

El dia 20 d'agost vengué l'equip de recollida de sang de la Seguretat Social. Malgrat les vacances de la gent, foren 100 els que correspongueren donant part de la seva sang per benefici dels necessitats.

Actualment ja som 500 els que habitualment feim aquest servei dins Artà.

MOLO BESSO

Això és un moló doble o "bessó" de la classe "erissó", cultivat per En Toni Massanet, a)Clarito, al prat d'Es Soldat.

CENTRE SANITARI D'ARTA

El Consell de Govern de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears, reunit dia 24 de juliol, en sessió ordinària, aprovà el projecte d'obra del centre sanitari d'Artà, de conformitat amb el conveni signat amb la Conselleria de Sanitat i Seguretat Social. L'import del projecte de reforma i adaptació del centre sanitari és de 11.997.442 Ptas. El conveni contempla la financiació de 9.000.000 Ptas.

Sembla que el temps que duraran dites obres la consulta mèdica es passarà a les dependències de Na Batlessa.

CONCERT

El Consell Insular amb la col·laboració de Banca March, ha programat una sèrie de concerts per la Coral i Orquestra del Teatre Principal de Palma, a diferents pobles de Mallorca.

Dia 14 de setembre a l'horabaixa i a l'Església Parroquial tindrà lloc l'actuació de dita Coral i Orquestra.

EXPOSICIONS

Del 13 al 15 estarà oberta una exposició d'olis, a càrrec de Na Francesca Terrasa Quetglas, a la seva galeria del carrer Nou nº 29.

Una altra exposició es farà a Na Batlessa. Aquesta serà de coloms, havent-hi unes 70 variacions.

També a la plaça del mercat, tindrà lloc una exposició de cavalls, organitzada per el Club Hípic d'Artà.

CAVALLS

El proper dia 21 de setembre hi haurà unes carreres de cavalls al hipòdrom de Son Catiu, les quals s'havien de celebrar el dia de la fira.

DEMA ES SA FIRA. Si qualcú te res per canviar -que sempre hi ha- ja ho pot preparar i ¡Halla! a fer barrina.

I QUE NO VOS DIVERTIREU, per ses festes?. Diuen que els otorrinos han tingut molta de feina per desembossar ses orelles de la gent major. Els joves tot s'ho empassolen. Es que ses orquestres d'avui, manco Els Javaloyas, són una guarda de bufal·launes, que només serveixen per fer renou, i molt.

I QUE ME'N DIREU DE SES CASETES?. Enguany les que estan d'enhorabona són les que es plantaren a la Gran Via. Però la de davant Correus...val més no parlar-ne. Ocupava tota s'acera, i mig carrer per cada costat. Això sembla un abús. ¡Ah! i llavors que deixen més brutor que només es fa net quan plou i de granat. Ja podrien fer-ho net, ells se'n duen els doblers...per tant...

ELS QUI VAN A VEURE SORTIR EL SOL després de les verbenes, haurien d'estar més vigilats. Enguany s'han carregat un parell de faroles de s'escala de Sant Salvador i uns focos de la iluminació a la part de sa carretera. Això ja es fa també un abús. Si volen veure sortir es sol, que agin a collir ametles, que també hi toca. I de granat.

PLUVI METR

JUNY 1986

Dia 19 2,5 litres m2.

JULIOL 1986

Dia 13 21,2 litres m2.

Dia 16 1,5 litres m2.

AGOST 1986

Dia 31 2,-litres m2.

"SA PADRINA", EXIT ROTUND

Un any més, el grup de col·lectors aficionats al teatre han deleïtat el poble amb la representació d'una obra teatral. En aquesta ocasió ha estat "Sa Padrina" de Joan Mas. Una obra posada en escena durant quatre vetlades i que no va desmerèixer gens ni mica de les anteriors que havien estat escenificades els anys precedents. Els locals -calorosos locals del Centre Cultural- s'ompliren cada nit i els espectadors seguien amb interès i entusiasme la representació de l'obra que es pot qualificar d'autèntic èxit.

Com a complement s'escenificà el sainet "Parlant clars s'entenen" que acabà d'enrodonar la vetlada. Des d'aquí volem donar l'enhorabona a tot el grup no només per la bona interpretació sinó també per tot l'esforç de voluntat que suposa dur a terme una obra com aquesta. I fins l'any que ve!

UNA BONA ESPIPELLADA

Ja era ben hora que el nostre Ajuntament tingués una atenció envers el Centre Cultural que com se sap cuida de la majoria de les activitats culturals, recreatives i esportives de la Colònia. L'Ajuntament, idò, ha concedit a l'esmentat Centre una subvenció de 250.000 pts.; consideram que aquesta és una bona espipellada que vendrà molt bé a l'entitat cultural ja que aquests tipus de centres quasi sempre solen ésser deficitaris. Enhorabona tant a l'Ajuntament com al Centre i que l'any que ve es repeteixi.

Moment de la escenificació de "Sa Padrina"...

TÓMBOLA PARROQUIAL - 86

Una altra activitat pròpia de cada estiu és la tómbola parroquial. Una vegada més es va veure molt animada i concorreguda. Les cent mil pts. de benefici seran destinades a la parròquia.

I posats avui a donar enhorabones, cal fer-la arribar també a totes aquelles persones que de manera altruïsta i desinteressada fan possible que aquesta obra benèfica es dugui a terme amb bon èxit.

QUEIXES

Distints veïns ens han fet arribar dues queixes per tal de "ventilar-les" i mirar de posar-hi solució. Uns es queixen dels cans que van a lloure i ocasionen molèsties de tot tipus (renou, brutor, olors, etc.). Els altres asseguren que n'hi ha que no respecten les senyes de prohibició i van en contra-direcció, constituint un perill seriós que pot ocasionar una desgràcia. I no només són els al·lots amb les bicicletes - diuen- també ho fan més de dos vehicles de quatre rodes. Demanam a tots els ciutadans que, pel bé comú, respectin les senyals de tràfic i al municipal li pregam que, si fa falta, tregui la llibreta.

A. Genovart

...i del sainet "Parlant clars s'entenen"

Passat Festes

Fotos : G. B. squerra

Festes passades... coques menjades. Al manco això és el que diu el refrany mallorquí.

Una vegada més volem intentar fer un repàs al que han donat de si les passades festes de Sant Salvador, en el transcurs del mes **vacacional** de l'any. I deim "vacacional" perquè ho és. Llevat dels qui feinejen a l'hosteleria i els comerços, que també molts els capvespres tenen tancat, els demés deixen els quefers quotidians i prenen unes merescudes vacances fins al setembre. Així molts van descansats per poder fer front a les festes.

Enguany, el programa ha estat molt condensat, arribant a haver-hi dos actes a la mateixa hora, cosa que fa que la gent hagi de dubtar on pega el salt. Pensam que és per falta de temps lliure o també potser per falta d'entendiment a l'hora de programar.

Com que l'espai que ens ocupa no dona per comentar amb detall acte per acte, donarem una pinzellada als més rellevants, al nostre criteri.

Una de les coses que volem resaltar com a positiva és l'obertura del casal de Na Batlessa, amb motiu de la remodelació que se li ha fet recentment. Tots els dies de les festes la gent va fer "carreró" ansiosa de veure la reforma i per un altra motiu molt atractiu que era la II Mostra Fotogràfica que s'exposava a la sala del segon pis. Ens consta que hi passà tot el poble actiu i molts de visitants a la nostra vila. Esperam que l'any que ve es doni continuïtat a aquesta Mostra tan atraient.

Altres actes a resaltar poden ser les altres exposicions de Ca'n Cardaix i de Sa Nostra, on poguérem admirar obres molt ben logrades. La gran activitat de la "tombola" on hi hagué novetats de jocs molt atractius pel jovent. La comèdia d'En Xesc Forteza, les carreres de cavalls, de bicicletes i torneig de Moto Cross, la tirada als coloms, el futbol, els jocs i cançons pels allots a càrrec del grup Cucorba, l'actuació de la Banda de Música i de l'Orfeó, carreres a peu i altres, i també els oficis concelebrats a la Parròquia i a Sant Salvador, on la gent hi pujà a visitar la Mare de Déu.

També hem d'assenyalar algunes coses que es podrien subsanar o suprimir: El recital de Sant Salvador no tingué l'èxit desitjat, ja que hi mancà molta de gent. Tant de bo l'any qui ve es pogués fer a Na Batlessa. De les verbenes poca cosa podem dir. Orquestres per fer fugir sa son als qui no en tenen i per sortir marejats del recinte. Solsament la gent es va divertir la nit dels "Java-loyas", els quals es poden escoltar i ballar al so de les seves armonioses interpretacions d'antany. Del demés, sols el jovent és capaç d'aguantar les notes estridents que surten dels seus instruments.

Així que només resta dir que l'any qui ve poguem comentar altra vegada el que passarà a les festes del 87. Serà senyal de que serem vius, malgrat les estridències d'algunes orquestres i dels coets de la revetla.

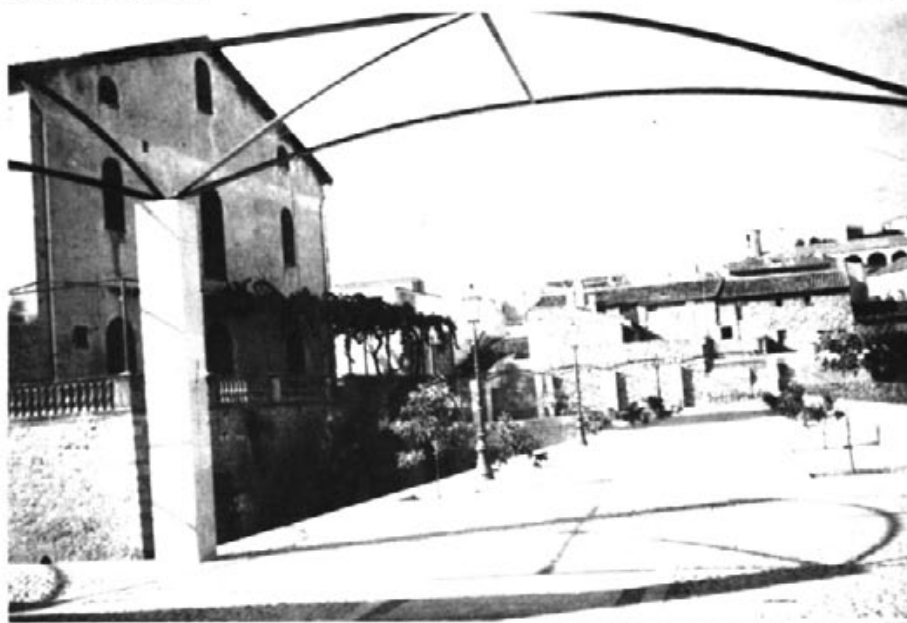
Un parell de coses han estat molt comentades per la gent: El trasllat d'algunes "casetes" al carrer de la Gran via, airejant l'acera de Na Batlessa, (era ben hora). Es ver que al truí fan més festa, però seria just i necessari que l'any qui ve hi passassin totes. A la Gran Via o a un altre lloc; perquè la que es plantà davant Correus era d'escàndol. Ocupava tota l'acera. Aquest és un problema que les nostres autoritats s'haurien de plantejar seriosament i trobar-li una adequada solució. I també de la brutor que deixen, que ha de passar tot un hivern per deixar-ho net.

Un altre fet lamentable és l'estat en què es deixa Sant Salvador després de que el jovent vagi a veure sortir el sol després de les verbenes. Enguany s'han **carregat** unes quantes faroles de l'escala i uns focus de la il·luminació nocturna a la part de la carretera. Això no té nom i és precís donar un escarment. Esperem que les autoritats prenguin les mesures necessàries i no es repetesquin aquestes salvatjades.

Idò res més, sinó que tenguem un any per endavant, tenguem encert per preparar les festes de **Sant Salvador 87**, i que dels qui som no en falti cap.

Molts d'anys!
G. B.

Bellpuig creu que és un deure publicar una entrevista amb motiu de la jubilació d'una persona que, durant 41 anys, ha conviut entre noltros, dedicat totalment a la seva professió, i creim poder afegir vocació.

Ens referim al metge Corrales, el qual el dia 7 d'agost passat deixà d'atendre els seus malalts per haver complert l'edat de la jubilació.

Don Eustasio Corrales Sancho va néixer a Capdepera el dia 8 d'agost de l'any de 1916. Va cursar els estudis de medicina a Barcelona i Salamanca. A València hi va fer el període clínic. Cas amb Sebastiana Nadal Salas i fruit del matrimoni són els dos fills Abelardo i Joana-Carlota.

El metge Corrales, durant els 41 anys que ha estat a Artà, s'ha dedicat completament al servei dels malalts. Podríem dir, quasi sense error, que la major part de la gent artanenca ha passat alguna vegada per la seva consulta del carrer Major. Les darreres visites que ha fet, la gent no cabia dins la casa i havia d'esperar a defora. Això demostra alguna cosa a favor del metge.

D: EUSTASIO CORRALES SANCHO

BELLPUIG.- Don Eustasio, quin any va venir com a metge a Artà?

METGE.- Era l'octubre de l'any 1945.

B.- Va ser Artà el seu primer lloc de feina?

M.- Sí, va ser el primer i també haurà estat el darrer, ja que sempre he treballat a Artà.

B.- Quins metges recorda hi havia per aquell temps?

M.- Aleshores hi havia D. Rafael Blanes (Quintín) i D. Jaume Solivellas Llampaies. A l'abril del mateix any havia mort D. Rafael Blanes (Patró).

B.- Foren difícils els primers anys de feina?

M.- Al començ sempre és difícil, ten en compte que no hi tenia pràctica. Els estudis eren més teòrics que pràctics. La mateixa feina ens havia d'ensenyar.

B.- Li hagués agradat estudiar una especialitat?

M.- No, sempre m'ha tirat més la medicina general.

B.- La gent d'avui, la que va més a la visita del metge, està realment necessitada?

M.- La major part, sí. Avui la gent és més conscient que abans del que necessita.

B.- Es dura la feina del metge?

M.- Als pobles és molt esclava. El servei als malalts és permanent; i temps enrera encara

ho era més, degut a que el metge era sempre un poc paternalista, quasi diria un confés. Ara tot s'ha modernitzat, la ciència és molt avançada, han sortit molts de medicaments nous i es pot atendre el malalt amb un altre aspecte.

B.- Creu que actualment està Artà realment cobert amb tres metges?

M.- Sí, pels malalts sí, pels metges és un poc pesat; además de la consulta, que és agobiant, ha de fer les receptes i repetir-les sovint.

B.- Hi veu solució al problema de les receptes?

M.- És difícil, tal volta els que han de repetir molt sovint el medicament, se'ls podria receptar per tres mesos. No sé, és molt problemàtic.

B.- Quina ha estat la seva missió a la Residència?

M.- La meua feina a aquesta casa era fer els reconeixements previs a les persones que volien ingressar. Veure les seves condicions físiques i psíquiques. Vull afegir que ha estat per mi una etapa molt agradable l'assistència a la Residència. M'hi he sentit molt acompanyat i recolzat sempre pel bon servei de les monges enfermeres. No puc contar més que alabances. Donen un servei als residents que molts voldrien a caseva. Ha estat,

repetesc, una experiència molt positiva dins la meua professió.

B.- Li agrada, per tant, el tracte amb les persones majors?

M.- Si tens en compte el temps que duc a Artà, afegeix 40 anys a la gent que hi vaig trobar i deduiràs que molts ja són ben empesos per l'edat. Per tant, he tractat molta gent major, i amb ells estic en la meua "salsa".

B.- Què pensa del Centre Mèdic que es diu es farà a Manacor?

M.- Pens que seria bò. Es tracta de fer centres de salut adequats amb els metges necessaris i els serveis convenients. Ara bé, jo no estic enterat del que es vol fer.

B.- D. Eustasio, podria fer un judici del caràcter de la gent d'Artà?

M.- De la gent d'Artà no puc fer i dir més que elogis. A mi sempre, i no sé per què, m'han tolerat els meus errors o alguna sortida fora de lloc, deguda tal volta als nervis per l'excés de feina, o pel meu caràcter tal volta un poc massa sec. Així que repetesc que estic més que satisfet de tothom, ja que sempre m'han correspost amb una gràcia especial. O han olvidat o han perdonat els meus errors, o m'han tingut unes consideracions que a vegades potser immerescudes, ja que reconec que, com tothom, som imperfecte.

B.- Quines han estat les dificultats més greus que ha trobat al poble?

EL METGE CORRALES

M.- Abans de medicar amb la Seguretat Social, les assistències eren més dificultoses. S'havia d'assistir a parts anormals (distocicos), s'havien de fer molts de diagnòstics difícils, ja que existien molts de casos de "febres" i passaven dies sense saber d'on li venia. No hi havia penicilina ni molts d'altres medicaments que avui tenim. Faltaven molts de medis per combatre les malalties, i per desplaçar els malalts a les clíniques.

B.- Creu necessari es fassi a Artà un bon dispensari?.

M.- Si hi ha metges competents, i tinguent els medis necessaris d'urgències (ambulàncies i primers auxilis adequats, com arreglos de fractures, etc.), no importa res més. Ten en compte que amb una hora avui tenim Son Dureta.

B.- D. Eustasio, si hagués de començar i hagués de triar la seva professió, tornaria estudiar de metge?

M.- Sí, segur que sí. El que em sap greu -i em posa un poc trist- és no poder veure el progrés de la medicina, que segur en pocs anys estarà molt adelantada.

B.- Si ara acabàs la carrera, tornaria venir a Artà?

M.- Sens dubte que sí. Sempre m'hi he sentit molt bé.

B.- Que pensa fer a partir d'ara? Podrà passar el temps sense enyorar la consulta, les visites a domicili, les receptes, en definitiva: els seus malalts?.

M.- Sí, crec que sí, al manco mentre tenguí salut. Pens passar molts d'hiverns a Ciutat, amb els fills, i els estius al xalet que tenim a Cala Ratjada. Ademés, m'agrada llegir, passejar, escoltar música, i també la fotografia. Sí, crec que em podré entretenir i passar el temps sense avorrir-me. Això sí, també crec enyoraré els malalts moltes vegades.

B.- Com quedarà coberta la seva plaça?.

M.- No tenc ni idea. Jo només he rebut un comunicat d'Insalut en el que m'anuncien el cessament per haver complert els 70 anys. Clar que la meua plaça estarà coberta per un altre metge que interinament, supòs, atindrà els meus malalts, fins que s'ocupi amb caràcter definitiu.

B.- Quins temps recorda amb més nostàlgia?

M.- Tal volta l'època dels metges D. Rafel Quintín, D. Jaume Solivelles i D. Toni Regalat.

B.- Em pot enumerar tots els metges que han desfilat durant la seva estada a Artà?.

M.- D. Rafel Blanes (Quintín) D. Jaume Solivelles, D. Toni Esteva, Dr. Martínez, Javier Cerdà, Ricardo Farríols, Augusto León i el darrer En Tomeu Barceló, ademés dels substituïts, clar.

B.- Està ben pagada la professió del metge de capçalera?.

M.- Si no es fa il·lusions, sí. Noltros som funcionaris d'una gran empresa i anam tirant.

B.- No creu excessiva l'edat de 70 anys per jubilar-se el metge?.

M.- Si el metge té les condicions físiques bones, pot exercir. Ara bé, tal volta seria més

convenient que el límit fos als 65 anys com quasi tothom, al manco per donar pas als joves que han acabat la carrera i no tenen feina.

B.- El rompre de cop la seva vida habitual, no li serà un petit trauma?.

M.- Es una incògnita. Hi ha companys que m'han recomanat el seguir exercint particularment, clar, això si la gent m'accepta. No sé, el temps ho dirà.

B.- D. Eustasio, sembla que ha arribada l'hora de l'acomiadament com a metge d'Artà durant 41 anys.

M.- Sí, però això és llei de vida, i ho em d'acceptar amb sana resignació. Són moments que per una part mai voldríem que arribassin, però no queda més remei que acceptar-ho amb valentia i...!!! tant pels altres!!!.

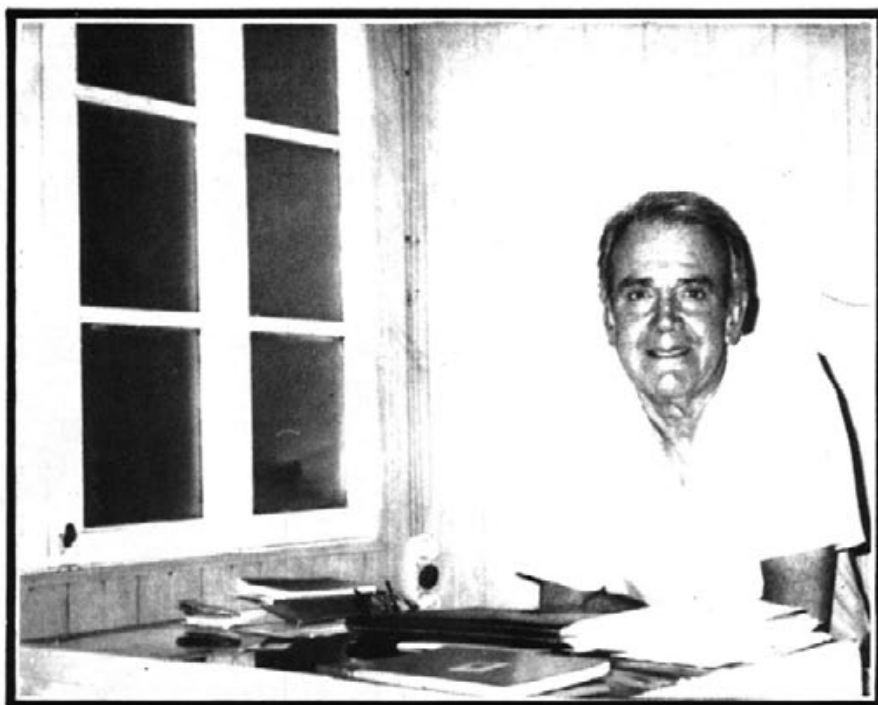

Foto. C. Bisquerra

ACOMIADAMENT

Ens acomiadem del metge **Corrales**. Un home que, avui per avui, ha estat i és tota una institució dins Artà. Persona sèria i molt de caseva, però sempre a l'actualitat de les innovacions de la medicina.

El recordarem els dematins anant a fer la seva passadeta abans de la consulta, o els horabaixes anant als domicilis dels malalts impeditos, o quan passarem per davant caseva on hi tenia la consulta. 40 anys són molts d'anys de dedicació a una professió dins un mateix poble. Malgrat els errors que pugui haver fet -i que tots feim- queden ben compensats per la quasi excessiva dedicació als malalts.

No li deim adéu, sino **ifins sempre, metge Corrales!**

G. Bisquerra

@@@@@@@ ECOS

NACIMENTS

Día 29 de Julio.- **María de Los Angeles Cabrer Gómez.** Hija de Gabriel y Angela. C/. Pati. 4.

Día 31.- **Pedro García Ladaría.** Hijo de Juan-Lorenzo y María-Juana. Pl. Marchando. 2.

Día 14 de Agosto.- **Ismael Ramírez Caparrós.** Hijo de María-Esperanza. Era Vella, 11.

Día 21.- **Mónica Ramírez Vives.** Hija de Pascual y Catalina. C/. Barracas, 20.

MATRIMONIOS

Día 12 de Julio.- **Lorenzo Vives Sansó** con **Francisca Más Esteva.**

DEFUNCIONES

Día 2 de Julio.- **Catalina Massanet Alzamora.** a)Cunfa. C/. Vilanova. 64 años.

Día 11 de Julio.- **Antonia Bernet Sureda.** a)Floreta. C/. Sorteta. 90 años.

Día 30 de Julio.- **Angela Ferrer Ginard.** a)Caragola. C/. Parras. 14. 89 años.

Día 2 de Agosto.- **Ana Ginard Cursech.** a)Cunfita. C/. Pep Not, 15. 71 años.

Día 9.- **Mateo Llabrés Quetglas.** a)Flor. C/. Barracas, 29. 84 años.

Día 14.- **Sebastián Sureda Ferrer.** a)Balaguer. C/. Ciutat. 62. 78 años.

Día 18.- **José Esteve Ginard.** a)de Son Fanc. C/. Alcariot, 14. 90 años.

Nota.- También fallecieron en nuestro término dos personas extranjeras.

Día 10 de Julio.- **Friedel Grobler.** Falleció de infarto. en la calle R. Blanes.

Día 5 de Agosto.- **BernardJean, Georges William.** Falleció ahogado en "Na Clara" Betlem.

A Sa Fira, ni taula ni cadira.

Qualsevol fira és una universitat multicolor dins la qual es permet fer culte a la mentida i l'engany. Donar gat per llebre, comprar fang per or, regatejar frioleres i altres escarafalls, són, volem dir, el sant i senya de les fires de Bellpuig, dels mercaders, comerciants, llenguallargues, sapastres i, a més a més, dels honrats.

Qui no recorda artanencs tan humans i bonhomiosos com l'amo en **Damià Solleric** i el seu lloctinent **Simó Rai**?

Una vegada, l'amo en **Damià** anava a **Son Servera** amb un ase estufat i llistat de pèl. Per **Son Catiu** es topà amb un serverí que pujava al coll qualcant damunt un asot argadellat, de vuit pams i quart.

- Ara és sa meva -pensà el mercader.

Cinquanta passes lluny escomet el serverí:

- Bon dia i bon any tinguem tots quatre. Jo vos dic que s'animal és de lo més jalaguer. Dona goig veure'l caminar. Les hi posa bé ses potes. Voleu que facem un tracte? Vos barat es vostro ase cap per cap amb so meu.

- Idò, feta està sa barrina. Cabellet denteta.

Fan el canvi. El serverí agafa l'ase d'en **Solleric** i amb rems i veles, escapat a **Son Servera**, més content que en **Barrabas** quan l'amollaren. A l'indret del portell de la **Coma Seguera**, l'ase toca el prandó.

- Uep, no és per ací que anam. I l'ase, com si res.

- Aquí hi ha cosa que no magenca.

Fità l'ase de prim i gruixat comprovant que era tort de l'ull esquerre. Esclafi de rialles al mateix temps que deia que l'enganyat no era ell.

En **Solleric**, suant l'aigua del **Pou Colomer**, empeny qui t'empeny l'ase baratat, pel rabassell de la cua, sense fer-lo caminar ni una passa de paparra.

- Nyipo, nyapo, que el serverí el m'ha entrat fins a tai de rostoi. Això ho són figues agostenques.

Li mosquejà les mans pel cabestre i ni xit ni xat.

- Vetua sa llana d'un corb marí, aquest ase és "cego". I jo tot cregut que havia fet es gran negoci, havent-li enfoncat an es serverí de la merda un ase tort.

Un firer firat

Gran Barbacoa de Artá Artá·Mallorca

NUEVAMENTE EN ESTE LOCAL,
puede celebrar sus BODAS, BAN-
QUETES Y COMUNIONES.

Tels. 53 74 50
56 22 07

NUEVA DIRECCION

TERAPIA MENTAL

El dia 15 de setembre a les 21 hores, començarà un curs de **teràpia mental i de relaxament** a la sala de conferències de **NA BATLESSA**, a càrrec de **Salvador Navarro**.

La sessió d'aquest vespre serà d'entrada lliure.

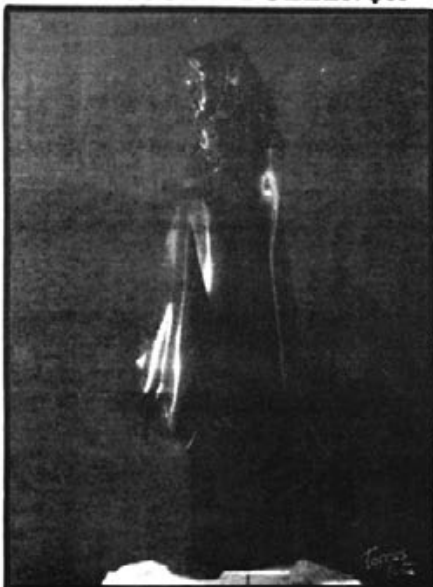
Per més informació, dirigir-se a:
Amanda Reynés Salas, Tl. 602450, o a **Joan Carrió**, tl. 564080.

PERE PUJOL A POLLENÇA

"POLLENCINA", obra premiada.

El nostre escultor Pere Pujol, ha estat notícia aquest mes d'agost, per haver merescut una "Menció Honorífica" que implica medalla de bronzo, al III Certamen Internacional d'Escultura, organitzat per l'Ajuntament de Pollença.

Concretament, fou el 2 d'agost que es donà la dita menció a l'obra presentada per En Pere, en pedra negra d'un metre d'altura, anomenada "Pollencina", (pagesa amb abrigo i mocador al cap).

L'obra va ser una de les set seleccionades entre 35 presentades. Recordem que el primer any de dit Certamen, ja aconseguí el segon premi.

L'autor pot estar d'enhora-bona, i des d'aquestes retxes li demanam que no es cansi, cosa que sembla que no ho farà de moment, ja que segons ens ha dit, està preparant una exposició a Palma per a finals d'aquest mes o principis de l'altra.

Endavant Pere, i un altre vegada ¡enhorabona!

C.O.S.

AMNÈSIA

Miquel Mestre

NOU LLIBRE

Avui dissabte, a les 21,30 hores, tindrà lloc a Na Batlessa la presentació del llibre "Amnèsia", del que és autor En Miquel Mestre Genovart. Dita presentació anirà a càrrec d'En Tomeu Gili.

ART I ESTENDART

Del programa de festes de Sant Salvador, volem destacar, com es mereix, un fet magnànim i altruïsta de l'egregi escultor Pere Pujol. Es tracta de la donació d'un esplèndid i escaient estendart a l'Orfeó Artanenc.

Aprofitant l'avinentesa del concert que la nostra massa coral oferí al públic, En Tomeu Ginard féu l'ofrena del nostre pensar i sentir que En Pujol ha sabut magistralment plasmar.

Davant les paraules màgiques de "En Pere Pujol, un artanenc d'arrel", el poble esclatà en tals aplaudiments, que sense dubtar-ho, arribaren devers "Ca Mumare" del carrer Major, on En Pere Pujol, de segur, tiraria de soliloqui amb En Pere Tort, desllatigant endevinalles, mentre En Baulos li feia xicotines amb el mussell acaragolinat.

Amic Pere: Tenc la certesa que coneixes, de coroneta, la rondalla de l'acoloriment dels ocells. Malgrat la incongruència del cas, vull ferte recordació.

Déu creà l'ocellada unicolor. Emperò aviat corregí tan gran disbarat. Un dia agafa Sant Pere i cap a la Vall dels Ocells (avui Sitja d'En Janeca) mos n'anam. Cridà un per un els animals i Sant Pere bones tenyides. Horabaixenc s'esgotaren els colors. Sols en restaven quatre recrestalles d'un grisenc cendrós. Vet'aquí que comparegué, mig mort, un rossinyol que havia fet tard. Sant Pere, com celestial babau escura-ungles, amb els popissos dels dits, l'embetumà d'aquells escolims.

- Per tal almangrada he vingut de tan enfora, bon Mestre?

- Tens tota la raó del món. Ara bé, en compensació, des d'ara, seràs el millor cantaire dels ocells i no hi haurà ni guixa ni fesol, si ton cant no els dóna consol.

No t'oblidis, que per sobre els avatars propis d'aquesta vall de llàgrimes, està la teva honorabilitat. El que importa és seguir i escoltar el teu Guia Interior, el qual t'estima tant, que, mai per mai, d'Ell en tindràs falliment.

Pere Ginard

Cartes al director

Sr. Director:

Le ruego la inserción de esta colaboración, si así lo tiene a bien, en la publicación de su digna dirección.

La falta de información por parte de quien corresponde, debido a los enormes intereses que detrás de la industria militar se esconden, me pone en la obligación moral, siendo yo mismo Objeto de Conciencia, no descuidar un tema tan vital para el futuro de la Humanidad:

LA OBJECCION DE CONCIENCIA.

La Objeción de Conciencia significa negarse a hacer algo que va en contra de los propios principios, que va en contra de la conciencia individual y esta conciencia siempre ayudó a la conciencia colectiva de la Humanidad.

Por desgracia vivimos en un mundo que no es lo que quisiéramos. La sociedad es un producto heredado, es, al fin y al cabo, reflejo del ser humano que la habita, aunque todos sepamos que intrínsecamente el hombre es bueno por naturaleza. No le gustan las guerras, ni las injusticias, ni la hipocresía y aún así hace 4.000 años que la Historia viene repitiendo los mismos hechos: guerras y poder, poder y guerras.

El ser humano ya no necesita luchar por la supervivencia y a pesar de todo seguimos viviendo como si así fuera. Es porque la enorme riqueza de este planeta está en manos de unos pocos, de unos cuantos países y la estupidez humana les hace gastarse una buena parte en la industria militar sin que encuentren oposición sería a tanto despilfarro autodestructivo, mientras parte de la Humanidad se muere de hambre, de sed y de cultura.

Nunca estubo tan amenazada la vida como lo está ahora por los propios habitantes de este planeta. Permaneciendo impasibles nos hacemos responsables también del futuro de nuestros hijos. ¿Y acaso no tenemos o tendremos hijos?

La Objeción de Conciencia al Servicio Militar es una de las formas de contribuir al respeto por la Vida, negarse a cooperar y ser utilizado por los que justifican lo innegable, que son las enormes desigualdades entre los seres de este planeta. La sensatez no debe tolerar este estado de cosas, so pena de hacernos responsables moralmente de todos los muertos, por guerra, por hambre, por injusticia social.

Las personas obligadas al servicio militar que, por motivos de conciencia, por razón de una convicción profunda de orden religioso, ético, moral, humanitario, filosófico o de otro tipo de la misma naturaleza, rehúsen realizar el servicio armado, tienen un derecho personal a ser dispensados de tal servicio.

Hoy día este derecho es, en parte, reconocido en nuestro país, lamentablemente las personas obligadas a informar sobre él, caja de reclutas, ayuntamientos y cuarteles no cumplen tal función o intentan amedrentar a los jóvenes que "preguntan demasiado".

Los Objeto de Conciencia, unos 10.000, cifras estimativas de hace un par de años, de todas las religiones, de todas las ideologías, ateos, por moti-

vos éticos, filosóficos o cualquier otra índole, tenemos la obligación y el derecho de organizarnos, reunirnos e informar, supliendo las obligaciones de la administración en este campo.

Apartado correos nº 119
Manacor

VIATGES
millor

Telex 69565 VGOR E G.A.T. 820

Calle Binicanel·la, 12 · ☎ 585515/52 · CALA MILLOR
Carretera Cala Agulla, 19 · ☎ 564017 · CALA RATJADA

CHARTERS NACIONALES

BARCELONA	4.500
MADRID	8.300
ZARAGOZA	8.000
GRANADA	9.800
SEVILLA	9.500
MALAGA	9.500
CORDOBA	9.800
ALICANTE	5.500
SANTIAGO	12.000
TENERIFE	15.000
VALLADOLID	9.700

OFERTA ESPECIAL 10 en TENERIFE

29.800 ptas.

Incluye avión, salida desde Palma, traslados y hotel.

MARRUECOS

8 días: 58.150 ptas.

Incluye avión, bus de lujo, guías, visitas a FEZ, MEKKNES, MARRAKECH, CASABLANCA, RABAT y TANGER. Hoteles en régimen de media pensión.

LONDRES 38.500 ptas.

Este precio incluye estancia de 1 semana en hotel turista, traslados y avión con salida desde Palma.

CHARTERS INTERNACIONALES

LONDRES	18.500
MANCHESTER	22.950
PARIS	30.500

TARIFAS TRANSCONTINENTALES

NEW YORK	48.000
ATLANTA	48.000
BUENOS AIRES	104.140
RIO DE JANEIRO	104.140

"VIATGI MILLOR AMB VIATGES MILLOR"

CLASSES D'ANGLÈS I D'ALEMANY CASTELLA PER ESTRANGERS

Llicenciat en Filologia Anglogermànica
amb coneixements de Pedagogia

Grup màxim: 5 persones

A partir de setembre

Joan Francesc Servera

Av. Arquitecte Alomar, 36

CALA RATJADA Tf. 563120

C/ Son Ros, 10 ARTA

Linatges artanencs

Per J. Solivellas

Mascaró. D'origen incert; probablement "mascarion" (germànic).

Maiol

Maiol. Guardià de vinya; del substantiu "malhol".

Negre. Etimologia clara. Paraula llatina "niger" = negre.

EXCURSION PICOS DE EUROPA y CORNISA CANTABRICA

del 18 al 23 octubre

Precio persona: 35.600 Rs

Plazo inscripció:

hasta 25 de setiembre

Informes e inscripció:

Parroquias de Artà
y Colònia de Sant Pere.

CORRECCIÓ DE BARBARISMES

referents a:
COS I SALUT

Barbarisme Forma correcta

ACIDES	acidesa, agrura
CANSANCI	cansament, fatiga
CEGO	cec
ENFERMEDAT	malaltia
ESCALOFRIO	calfred
ESGUINCE	esquinç
FLEMON	flegmó
JUANETE	galindó
LLAGA	nafra, úlcera
PESADILLA	malson
RESPIRO	alè, respir
VAHIDO	torn de cap

CONSELL INSULAR DE MALLORCA

Circulant per carretera, mirau prim amb el foc

Si sou fumador, no tireu mai un misto encès o una llosca per la finestra de l'automòbil. Fàcilment podrieu provocar un incendi forestal. Penseu que per calar foc basta mol poc i que els mals ocasionats no tenen remei més que a força de temps.

Amb el foc, hem de mirar prim.

Evitem els incendis forestals

CONSELL INSULAR
DE MALLORCA
SERPREISAL

Mallorca
cada dia més

ESPORTS FUTBOL

HA COMENÇAT LA LLIGA

Foto: G. Bisquerra

LLIGA:

ARTÀ 0 P. CRISTO 1
L. VICTÒRIA 5 ARTÀ 1

El dia 31 d'agost comença la lliga, i el primer partit jugat a Ses Pesqueres va ser completament negatiu per l'equip local.

L'Artà va sortir bastant bé en defensa, regular a la mitja i mal a la davantera, ja que només hi havia dues puntes i poc pogueren fer contra la defensa experimentada del P. Cristo.

El Port tampoc tenia bons davanterers i així cap dels dos equips foren mereixedors de la victòria, ja que només hi hagué una ocasió clara per banda, però el Port sí la va saber aprofitar i amb un chut inspirat del jugador Galmés, conseguí la victòria per el seu equip.

L'equip local, -recollides les opinions de molts d'aficionats- va jugar massa a fer futbolet, i això a Preferent no cal fer-ho. També qualque jugador es posà nerviós i no hi veia de cap bolla. (No sabem si de son o de què). Una altra cosa que la gent no va entendre, va ser el segon canvi. Sense desmereixer En Rosselló, potser hauria estat més convenient el fer sortir un altre jugador de més empena per poder rompre la veterana defensiva del Port.

Però això ja és aigua passada. Esperem que no es repetesquin els errors passats

i es prenguin mesures per donar alegries i bon joc a la gran afició de Ses Pesqueres.

Alineació de l'Artà:

Arrom (1), Grillo (1), Socias (2), Genovart (1), Suárez (2), Gayá (2), Mestre (1), Damià (1), Planisi (2), Massanet (2), Alorda (0). Canvis: Payeras (1) per Damià, i Rosselló (-) per Massanet.

El partit contra La Victoria, segons impresions dels qui hi eren, va ser un caramull de despropòsits. A l'Artà li faltà coratge, nirvi i sobretot ganes de guanyar.

Amb 8 minuts de joc ja ens havien fet dos gols, acabant la primera part 2 a 1 a favor del contrari, gràcies a un gol que va marcar el jugador Payeras.

La segona part va sobrar, ja que va ser un desfer calça. Els errors es succeïen i l'equip artanenc només es passava la pilota però sense fer res positiu de cara al marçador.

D'aqueixa manera no anam. Sembla que enguany ens falten un parell de jugadors "clave", i si no els duim farem riure, i matarem l'afició, una de les bones que hi ha a Mallorca. Així que a veure si hi posam remei i contra el proper adversari que és Ses Salines, obtenim un resultat favorable als nostres colors.

RESULTATS:

TORNEIG SANT SALVADOR:
MURENC 2 ESCOLAR 2
ARTA 1 ESCOLAR 2
MURENC 1 ARTA 0

El guanyador del Torneig Sant Salvador, va ser l'Escolar de Capdepera.

L'Artà, amb un equip amb molts de jugadors a prova, va donar bona impressió, posant coratge i ganes de fer futbol, malgrat els resultats adversos.

Al Torneig de Capdepera, l'equip artanenc va guanyar la primera ronda al equip de l'Escolar per un rotund 3 a 1, quedant primer finalista. El dia de la gran final, i contra el Manacor, va perdre per 4 a 1, però el Manacor va jugar cada part amb un equip diferent, cosa inusual, i més amb els homes de refresc a la segona part. El primer temps quedà 1 a 0 a favor del Manacor.

HIPICA

RELACIÓ DELS CAVALLS GUANYADORS A LA REUNIO DEL PASSAT DIA 6 D'AGOST.

1ª Carrera

1ª Joya Bois, 2ª Hanlei, 3ª F. Aforius.

2ª Carrera

1ª Joly Granchamp, 2ª Jelaya, 3ª Jeremi.

3ª Carrera

1ª Pardo, 2ª Moro.

4ª Carrera.

1ª Hot Worti, 2ª Harisol, 3ª Berta D.R.

5ª Carrera.

1ª Claudia, 2ª Dama, 3ª Alaska.

6ª Carrera.

1ª E. Marisol, 2ª Birmania.

7ª Carrera.

1ª Benvenguda, 2ª Hivern, 3ª Faula.

8ª Carrera

1ª Vora Vora, 2ª Eliot, 3ª Winky.

9ª Carrera

1ª Gamin Disigni, 2ª Jave, 3ª Lido de Fl.

Les carreres que estaven programades per fer el diumenge de la FIRA, queden aplaçades per el proper diumenge dia 21 de Setembre. Sembla que a Ciutat tenen "trui" el dia 14 i no han respectat el calendari d'Artà.